

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Ar adri és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 2 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 80 kr. Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RESZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A király delegacionális beszéde.

Arad, junius 10.

(—s) Évek óta oda jutottunk, hogy a királyi szavak elé, melyekkel a Felső delegacionális üléseket megnyitni szokta, sem valami nagy kíváncsisággal, sem valami nagy aggodalommal nem tekintünk, mert a politikai helyzet oly tiszta és világos, hogy a királyi szavak értelme és tartalma előrelátható. S ezt annál is inkább megkonstruálhatjuk magunknak, mert azt jól tudjuk mindannyian, hogy felséges urunk és királyunk nemcsak a hazug és ámitó, hanem még a felesleges beszédet sem szereti.

Teljes joggal arra számíthattunk tehát, hogy a király Ő Felsége nem mond többet, mint amennyi szükséges, és nem mond mást mint igazat.

A delegacionális trónbeszéd az idén ennek megfelelően rövidre fogott, majdnem azt mondanánk, hogy szűkszavú volt. De éppen ebben rejlik a helyzet megnyugtató volta. Ha bármi körülmény súlylál bíró módon közrejátszanék, azt a királyi szavak hallgatással nem mellőzték volna, hanem megfelelő módon méltatták volna.

A királyi beszédben azonban nem foglaltatik semmi egyéb, mint úgy szólván lakonikus rövidségű konstatálása az általános békének. Még egy két évvel ezelőtt is a delegacionális királyi szavak nem oly általános értelemben konstatálták a békét, hanem mindenféle árnyalati különbségeket tettek az egyes európai államokhoz való viszonyunk között. Ellenben ma már hála Istennek oda jutottunk, hogy a béke az összes európai államokhoz való viszonyzatunkban föltétlenül állandóvá vált.

Az a külügyi politika, amelyet a század két legnagyobb államférfia gróf Andrássy Gyula és Bismarck herceg inaugurált, s melynek létrehozásában és fenntartásában dicsőségesen uralkodó felséges királyunknak legnagyobb része van, fényesen bevált, mert kiinduló pontjával szolgált és ma már alapját képezi az általános békés helyzetnek, melynek áldásait egész Európa nemzetei élvezik.

Mindazonáltal a helyzet teljes félreismerése volna be nem látni azt, hogy ennek a békés konstellációnak a fenntartása súlyos áldozatokat követel. Az európai államok egyelőre még nem jutottak el a lefegyverkezés stádiumához, hanem az általános és folytonosan fokozódó fölfegyverkezés még egyre tart. Az európai béke géniuszának megvédését a nagyha-

talmak még mindig a szuronyok erejével gyakorolják.

Ebben az általános versenyben az osztrák magyar monarchia sem maradhat el s azért kell azt az áldozatot meghoznunk, melyet a hadügyi kormány a hadsereg céljaira követel, s mely pl. Németország vagy Franciaország hasonló áldozataihoz képest határozottan csekélyebb.

A béke végre is a legfőbb érdekünk s annak árát, ha magas is és nehezünkre esik is, meg kell fizetnünk, mert bizony a béke megzavarása még sokkal több pénzt és ezen felül vért is követelne tőlünk.

BELFÖLD.

Előléptetések a belügyminiszteriumban. Ő felsége a király a belügyminiszteriumban Stesser József és Huszár Kálmán miniszteri tanácsosi zimmal és jelleggel fölrüházott osztálytanácsosokat valóságos miniszteri tanácsosokká, Jalsoviczky Sándor Zoley Lajos és Kolozsváry Miklós miniszteri segédtitkárokat pedig valóságos miniszteri titkárokká nevezte ki. Ezen kinevezetések a hivatalos lap keddi számában fognak közzététetni.

— A helységnevek megállapítása. A belügyminiszter anketet hív össze, amelynek főadata lesz, hogy a helységnevek igazi helyesírását megállapítsa, az azonos nevek számára megkülönböztetéseket jelöljön ki s történelmi adatok alapján utmutatással szolgáljon azoknak a helységeknek, amelyek nevüket meg akarják változtatni s illetve az idők folyamán elformátlanodot nevük helyett a régi, történelmi magyar nevüket akarják újra fölvenni. Köz tudomásu dolog, hogy a helységneveket hányféle helyesírással írják össze-vissza; hány kellemetlenség származik abból, hogy ugyanegy vármegyében akárhány azonos nevű helység van s hogy régi magyar helynevek mily számtalan esetben változtak át idegenné. Ezen a bajokon segíteni lesz hivatva az anket, amelyet most a belügyminiszter az orsz. statisztikai hivatal indítványára hív össze.

Malom alatt.

— A simándi beszámoló. —
(Kiküldött tudósítónktól.)

Vasárnap délelőtt tartotta Wittmann János, a szentannai választókertület országgyűlési képviselője, „beszámoló beszédét“ Simándon.

Vagy husz szekérajja választó és nem választó s egynehány legényből álló bandérium kísérté be a „szeretett“ képviselőt az eleki határból.

A községháza előtt egy rakás kíváncsi ember várta, s fogadta a vendéget, ki a jegyzői hivatalba vonult vissza bizalmas embereivel, hogy várakozzanak egy kissé, míg a vá-

lasztók nagyobb számban nem gyűlnek. De hiába volt a várakozás, mert nem jöttek a választók, sőt sokan megunva a hosszas ácsorgást, hazamentek.

A műveltebb elemek s a liberális érzelmű, józan gondolkozásu nép, tüntetőleg távol maradt.

Jóval 10 óra után kezdette meg beszédét Wittmann a községháza folyosóján összeverődött nép előtt.

A beszéd egészében nem volt egyéb, mint otromba megrágalmazása az állam kormányzatának egy olyan ember által, ki arra egyáltalán nem hivatott, s egy olyan halgatóság előtt, melynek nagyobb része nincs abban a helyzetben, hogy megítélhesse mennyi igaz a rémtörmedvényben, mely az egész jelenet keretében úgy hasonlított a hatóság elleni izgatáshoz, mint egyik tojás a másikhoz. Elmondott ő ott tücsköt bogarat a kormány ellen s inkább nevetni, mint bosszankodnia kellett az embernek rajta, a mint sugalmazott szerepében komikus együgyűséggel szórta szájából az invektívákat, akár egy szökőkút stilizált alakja a vizet.

Méltánytalanok lennének olvasó közönségünk iránt, ha hosszan ismertetnénk a jeles beszámolót, és vétenénk a valóság és a jelentőség hűsége ellen, ha változtatnánk a logikai sorrenden, melyben a szép lélek megnyilvánulása történt az ő simándi hívei előtt.

Kezdjük ennél fogva mindjárt a vicziuális vasutaknál. Ezekről úgy emlékezett meg, mint az utóbbi évek nem szükséges termékeiről. Ezek „a haszonra aspiráló képviselők kapzsiságából a kormány közbenjárásával jönnének létre.“ A jó Simándiak ebből a rosszakaratu badarságból legalább megtudhatták, hogy ha Wittmann Jánoson állott volna, ma sem lenne vasútjuk. Azután bámulatának ad kifejezést a felett, hogy a miniszterek beszámolót merészkednek tartani s nem engedik azt kizárólagos jogául oly hivatott státus férfiaknak mint ő.

Nem tetszik neki, hogy az „állam 26 milliós országgházát építs a negyedik színházra költ.“ Azt persze nem szükség tudni a simándiaknak, hogy a negyedik színház, egy garast sem kapott az országtól. Wittmannak nem kell színház és a régi országgház jó volna neki még száz évig is. Hát persze, a képviselő ur páratlan naivitással a maga igényeihez méri a magyar társadalmát is, és így természetes, hogy feleslegesnek tarja a színházakat; de már az nem szép tőle, hogy annyira irtózik a kulturától egyáltalán és a magyar nemzeti kulturától különösen, hogy a „bolondok házába küldi a kormányt, a mért a nemzeti színházát és operát 600 ezer fo-

melyekét dus választókban a leghirnevesebb bel- s külföldi gyárakból szerzett be, s upon berendezett üzletében

a legjutányosabb árak mellett

kaphatók.

Komlós Ferencz,

ARADON, Forray-utoza és Tökölj-tér sarkán.

Tökölj-téri áruház.

Ajánlja legkittünőbb minőségű

női- és férfi divat-árut,

rinttal szubvencionálja. Milyen szép és stilszerű sertéshizlalt lehetne abból Eleken építeni. Még kevésbé szép a szentannai kerület követésétől, hogy még 100 évig akar képviselő maradni. Tessék; tul akarja élni nem csak a választóit, hanem azok unokáit is!

Azután elmondja, a mit a gyóntatójától hallott, hogy „a kormány szüntelenül csak oly javaslatok kontőri aszesét, melyekkel egyik felekezettel gyűrheti a másik kedveért, melyekkel kaoszt terem az országban, és a törvényhozás sem dolgozik semmit.” Es a derék képviselő ur még ezta semmit is sokalja, mert „elhatározta (sic) magában, hogy ellentállás nélkül nem enged a zokat törvényerőre emelkedni.”

Közben egy régi — úgy látszik elintézetlen — ügyét egyenlíti ki szolgabíró és jegyzővel, midőn a közigazgatás rendezéséről megemlékező, ezt a tisztviselőknak a kormánytól való teljes függetlenítésével óhajtja keresztül vitetve látni, „ne hogy úgy legyen mint most, midőn a jegyzők, szolgabírók aljas kortesszolgálatokra berendeltetnek.”

Es ezt a bolondgomba vagdalékot — mintha keveselné a hatását — a végén leg-erősebb agrárius maszlaggal rántja be, a milyent csak az Apponyi konyhában csinálnak és árulnak:

„A gazda dolgozik a munkája gyümölcsét a bankárok élvezik; (kivált ha a gazduram a börzére megy játszani. Szerk.) a bankárok kezükben tartják a kormányt, meghamisítják a közvéleményt. Ellenben a népet szoritják mert minél szegényebb, annál könnyebben megvásárolható; a kisbirtokosokért semmisen történi a kormány mégis kiráypártinak nevezi magát, pedig a király őket — Wittmanékat — szereti.

A végén köszönetül azzal a jóízű és kedélyes hátbaütéssel küldi haza választóit, hogy a bankár pénzével mindent lehetenni, azzal lehet vásárolni választót amennyi tetszik. Am a vigasztalással sem fukarkodik, s azt a boldogító reményt rakja utraivalóul hallgatóinak sztrajczájába, hogy majd akkor, ha ő és kedves barátja Apponyi, és annak pártja jutnak a kormányra, akkor minden jól lesz; akkor majd a bankárok fognak a gyulai vásáron ázni-fázni, míg Wittmannék a delegációk külügyi albizottságában Európának a békét diktálni s a világpiacz konstellációit a simándi választó polgárság érdekeihez képest konstruálni.

Városi közügyek.

Folytatolagos sorrendje

az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1895. évi június hó 12-ik napján délután 4 óraker tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaboknak.

34. A polgármester előterjesztése az üresedésben levő mérnöki állással kapcsolatos fizetés terhére egy napidijas közeg alkalmazása iránt.

35. A polgármester előterjesztése a fa- és fémipari szakiskolára vonatkozólag a nagymélt. magy. kir. kereskedelemügyi miniszter ural kötendő szerződés tárgyában.

36. Az aradi légszuszvilágítási részvénytársulat értesítése a folyó hóban tartandó rendkívüli közgyűlésre egy meghatalmazott kiküldetése iránt.

37. A nagyméltóságú magy. kir. belügyminiszterium intézvénye özv. Szöllősy Károlyné kérvénye tárgyában kegydíj utalványozása iránt.

38. A polgármester jelentése az utépítési, kezelési és fenntartási alapról 1893. és 1894. évekre készített számadás tárgyában.

39. Arad megye alispáni hivatalának átirata Arad szab. kir. város közönsége által Arad vármegyének lovagló tétel átengedett 8⁹⁰/₁₀₀₀ hold földre vonatkozólag kötött szerződés jóváhagyása iránt.

Arad, 1895. június 10-én.

Főjegyző távollétében:

LÓCS REZSŐ,
aljegyző.

Arad a múlt hóban.

— Polgármesteri jelentés. —

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Az 1895. évi május hóra vonatkozó jelentésemet van szerencsém a következőkben előterjeszteni:

Közegészségügyi viszonyaink ezen hónapban is kedvezőtlenül alakultak. Az összes halálozások száma ugyan nem emelkedett, azonban a városi illetőségűeké 10 esettel növekedett. Az előfordult betegülések között a hurutos tüdőbajok, a hörg- és tüdőgyulladás, a gümőkoros betegülések és csuzos bántalmak voltak a leggyakoribbak. A kanyaró és a difteritisz járvány csökkent. Az előbbi az előző havi 69 esettel szemben csak 36 esettel volt bejelentve, halálos kimenetelü egy eset sem volt. A difteritisz a múlt havi 18 esettel szemben csak 9 esetben jött elő, egy esetben halálos kimenetellel. A betegek mind serummal gyógykezeltettek. Difteritiszben beteg volt korszerint: 2—5 évig 4, 6—10 évig 4 és egy 13 éves; városrészek szerint: a belvárosban: 5, Sarkadban: 2 Gájban: 2. A hólyagos himlő 5 esettel jelentkezett. A betegek, miután azok felvételét a vármegyei közkórház igazgatósága megtagadta, — a nagyméltóságú belügyminiszterium rendelkezése a városi barakkórházba s ott a tisztii orvosok által kezeltetnek. Valamennyien tüdőben vannak.

A belügyminiszteri rendelet szerint a kórház igazgatósága ellen a himlős betegek felvételének megtagadása miatt vizsgálat rendeltetett el. Egyéb ragályos kórok közül a vörheny 14, a hökhurut 3, a bárányhimlő 11, az álhimlő 1 esettel jelentetett; a gyermekágyi láz 1 halálos kimenetelü esettel jelentkezett. A trachomás betegek száma volt április hó végén 19, szaporodott 2-vel, gyógyult 6, maradt 15; a kórházban ápolatit 11, idegen 4. Elhalt összesen 139 egyén, 74 férfi, 65 nő. Az elhaltak között helybeli 125, idegen 14. Öngyilkosság előjött 3, halva született 9. A megyei közkórházban ápolatit 358 egyén, az izraeliták kórházában 8, összesen 366, ezek közül gyógyult 138, jövult 38, meghalt 24.

A népesedési viszonyok a múlt haviaknál kedvezőtlenebbek voltak, amennyiben a születések száma 7-tel kisebb volt. Elve született 127 gyermek, 54 fiu, 73 leány; törvényes 115, törvénytelen 12. A születések évi aránya 1000: 31.3. Házasság kötöttetett 47.

A személy- és vagyonbiztonság nagyobb mérvü bünesetek által megzavarva nem volt. Az 51 esetben felmerült kisebb tolvajlás tettesi 48 esetre névze kinyomoztattak. A kihágási bíróságnál április hóról elintézetlen maradt 4 ügy, május hóban befolyt 264, elintézés alatt állott összesen 268; ebből elintézetett 225, a bíróságokhoz át-tézetett 41, tárgyalás alatt maradt 2. Letartóztatott, részben előállitott 94 egyén, ezek közül elitétetett 85, a bíróságoknak átadatott 9, kiutasitott 15. A kapitányi hivatal hatáskörébe tartozó kisebb kihágási ügy tárgyalatott és elintézetett 39. Letartóztatva volt 61 egyén, elkolonoztatott 31, bendörileg büntetett 36.

Bejelentetett s nyilvántartásba vétetett 748 cseléd és 552 gyári munkás. A bejelentési hivatalnál bejelentetett 2956 beköltözés és 1473 kiköltözés. Bejelentés mulasztásért büntetett 82 egyén. A vendéglőkben szállva volt 633 utas. Szolgálati viszonyból eredő panasz tárgyalatott 23, büntetett 15 cseléd.

A kapitányi hivatalnál, mint iparhatóság-nál iparjogositványt nyert 23 iparos, 7 kereskedő, iparát áthelyezte 3 iparos, 2 kereskedő, megszüntette 6 iparos, 7 kereskedő. A tanoncz-lajstromba bejegyzetett 1 iparos, 3 kereskedő-

tanoncz, felszabadult 7 kereskedő-tanoncz, a tanviszony megszűnt 1 kereskedőnél. Munkakönyvet kapott 18 segéd, azzal jelentkezett 31, ideiglenes igazolványt nyert 3, azzal jelentkezett 1. Iparkihágási ügy tárgyalatott 19, büntetett 1 iparos.

A városi szegény ápodában elhelyezve volt 62 egyén, kibocsájtatott 2, meghalt 1, május hóban felvétetett 9, maradt a hó végén 68. Elelmezésükre 2018 adag meleg étel és 2021 adag kenyér szolgáltatott ki. A havi segélyben részesített városi szegények száma volt április hó végén 418, májusban felvétetett 10, a segély megszüntetett 48-nál, maradt a hó végén 385. A város közönsége által tartott árva és lelencz-gyermekek száma volt 57. Nem a város közönsége által tartott dajkaságba adott gyermekek száma volt április hó végén 131, májusban bejelentetett 5, anyjának visszaadatott vagy más helyre vitetett 12, maradt a hó végén 124.

Tűz 7 esetben volt, nagyobb arányokat azonban egy sem öltött.

A községi bíróságnál elintézetlen maradt április hó végén 198 ügy, májusban befolyt 750. Összesen elintézés alatt állott 949, ebből elintézetett 798, tárgyalás alatt maradt 150. Végrehajtás foganatositott 136, árverés tartott 6.

A katonaugyek szabályszerüen vezetettek. Tartózkodásra és távozásra jelentkezett 390 közös hadseregbeli és 52 honvéd tartalékos. Utóállitott 22 helybeli és 40 idegen illetőségü hadkötelek. Elbocsájtatott: 1. A város terhére vendéglőkben elszállásoltatott 5 főtiszt.

A közmunka, illetve az utadó-kötelezettség természetben leróvása május 6-án kezdetét vette. Az utak javítására felhasználatott 170 kézi közmunka napszám. A radnai-ut átkövezése folyamatban van. A külvárosi utozás megkavicsolására szükséges kavics kifuvázása folyamatban van. A fa- és fémipari iskola valamint a Baross-parki kioszk építése megkezdetett; az árvaház építése, ugyszintén a város általános csatornázása folytatott. Az ejektor-állomások a II. és V. számú kivételével, — melyek építés alatt állanak, — készen vannak. A csölerakás erősen előre haladt: május hóban 831 folyóméter cső fektetett le. A légszűrő állomás gépháza készen van, a gépek felszerelése megkezdetett.

Az adóbehajtás eredménye a következő volt: Befolyt: Allami adó 83,775 frt 78 és fél kr, leiratott 164 frt 72 kr, összesen 83,940 frt 50 és fél kr, hadmentességi díj 211 frt 24 kr. jog- és bélyeg illeték 3,309 frt 25 kr, községi adó 29,372 frt 53 kr, leiratott 64 frt 11 kr, összesen 29,436 frt 64 kr, utadó 3,855 frt 92 kr, leiratott 50 frt 75 kr, összesen 3,906 frt 67 kr, átirási díj 1,308 frt 40 kr, iparkamarai díj 212 frt 37 és fél kr, idegen közadó 857 frt 09 kr, leiratott 3,265 frt 49 kr, összesen 4,122 frt 58 kr.

Az árvapénztár forgalma volt bevételben a múlt havi maradvánnyal együtt 323,692 frt 70 és fél kr, kiadás volt 5625 frt 52 kr, maradvány 318,067 frt 18 és fél kr.

A házi pénztár forgalma volt bevételben 66,267 frt 99 és fél kr, kiadás 44,875 frt 52 és fél kr, maradvány 21,392 frt 47 kr. Az utépítési alap bevétele volt 12972 frt 72 kr., kiadása 422 frt 47 kr, maradvány 12550 frt, 25 kr. A védgát építési alap állása volt: 10,900 frt 20 és fél kr.

A különféle alapok bevétele volt: 877,365 frt 52 és fél kr, kiadás 13910 frt 50 és fél kr, maradvány 863,455 frt 2 kr. Kövezetvám befolyt 2431 frt 27 kr, helypénz 2784 frt 11 kr, partvám 810 frt 50 kr. Összesen 5525 frt 88 kr, kiadás volt 954 frt 20 kr, maradt tiszta jövedelem 4571 frt 68 frt. A mérték hitelesítő hivatalnál hitelesitett 57 darab folyadék mérték, 672 drb. hordó 22 drb. száraz tárgy mérő. Hitelesítési díj befolyt 232 frt 72 kr.

Az állategészségügy kielégítő volt. A házi állatok között semminemü ragályos vagy járványos betegség nem fordult elő.

Arad, 1895. évi június 5-én.

SALACZ GYULA s. k.
királyi tanácsos, polgármester.

IDÓJÁRAS.

Legnyomás: reggel 7 óraker. 781.5 milliméter, délután 2 óraker 759.5 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 óraker C° + 17.3, délután 2 óraker C° + 24.9. Szél iránya és ereje: reggel 7 óraker K. 3, délután 2 óraker DN. 4. Felhőzet: reggel többnyire derült, délután felborult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 1 milliméter menydörgéssel.

Postások sztrájkja.

A fővárosi posta-altisztek, levélhordók és szolgák sztrájkja vasárnap este véget ért. Az igazgatóság intézkedései, melyek a postai forgalom lehető akadálytalan főtartását czélozták: a vidéki postások fölrendelése, katonaság aquirálása stb. úgy látszik, megfélemlítették a sztrájkolókat és arra a meggyőződésre bírták, hogy hovatovább nélkülözhetők ké fogják válni és egy-két nap leforgása alatt teljesen pótoltva lesznek, minél fogva Czinkotán tartott vasárnap esti gyűlésükön elhatározták, hogy az igazgatóság által kibocsátott idézésnek engedelmessé, kétfőn reggel mindnyájan jelentkeznek szolgálattételre. Így is lőn. Tegnap reggel már az összes postahivatalokban akadálytalanul dolgoztak tovább és a forgalom ismét a rendes kerékvágásba terelgetett.

A sztrájkolók ügyében vasárnap reggel még nem állott be különösebb változás. Megtette ugyan közülök egy-egy, hogy társai tudta nélkül szolgálatra jelentkezett, de a zöm még mindig tartotta magát. A postai forgalom már a vasárnap folyamán is javult, a mennyiben megérkeztek a vidékről fölréndelt szolgák, többnyire olyanok, akik már voltak a fővárosban és ezek végezték a kézbesítést kiegészítővel. Azonkívül a postaigazgatóság kérésére a hadtestparancsnokság száz közembert és tizenöt altisztet bocsátott a posta rendelkezésére. Ezek közül 30-an a főpostán, 15-en a pályaudvarokon, a többi pedig a kezelési épületben segítette a megtorlódott munkát a rendes mederbe terelni. A csomagokat, leveleket szortírozták, hogy a kézbesítők munkája könnyebb legyen.

A főposta-épületben persze tegnap is nagy volt az élénkség. A közönség tömegesen jött leveleért, de már azokat a postán nem kapta meg, minthogy tegnap már mind a házhoz lettek szállítva. A fekete táblán a következő értesítés volt már olvasható:

A t. o. z. közönség ezennel értesítettik, hogy ezentúl a hivatalban semminemű levelezés nem lesz kiszolgáltatva, miután a mai nap folyamán már az összes levelezés rendszeren a házhoz lesz kézbesítve. Budapest, 1895. június 9. Széll Ernő, postahivatali főnök.

Hogy a sztrájkolók szolgálatba állottak, abban nagy része volt a gödöllői főszolgabírósnak, mert csendőrei által sikerült a sztrájkolókat decentralizálni, ami által nagyon megcsappant a kedvük. Azonkívül a főpostaigazgatóság újból fölszólítást intézett hozzájuk, hogy maguk és családjaik érdekében legkésőbb hétfőn délelőttig jelentkezzenek szolgálatra, ellenkező esetben a legszigorubbán járnak el velük.

A postások nagy része különben a vasárnapi napot is kívül töltötte a fővárosban. A csendőrség szombaton este kizavarta őket Czinkotáról és ekkor a sztrájkolók több része szakadtak. Egy kis része bejött a fővárosba családjához és itt töltötte az éjszakát. Mások a czinkotai erdőszegben, a Mátyásföldön, József főherceg telepen, a többi pedig Kispessten húzta meg magát. Egy jó részét Aszódig űzte a csendőrség. Itt délelőtt 10 órakor jelentkeztek a szolgabírósnál, hogy engedje őket megtelepedni, de itt is elutasító választ kaptak. Erre ismét visszamentek Czinkotára, ahol a délután folyamán már ismét együtt voltak vagy háromszázan. A kispesztiek, akik lehetnek 600-an, nem jöttek át. A sztrájkbizottság, amelynek tagjai ekkor már kézhez kapták az igazgatóság felhívását, tanácskozársra jött össze a további teendőik tárgyában. — Végre abban állapodtak meg, hogy este a czinkotai nagy itczében gyűlést hívnak egybe és proponálni fogják, hogy hétfőn reggel kiki ismét lépjen szolgálatba. — A gyűlésen, melyen mintegy négyszázan lehettek jelen, hét órakor este csakugyan elhatározták, hogy a sztrájkot beszüntetik, minthogy azt az elvezetőnek nem tartják és látják, hogy a forgalom az által meg nem akad, gondoskodván az igazgatóság helyettesítéséről és pótlásáról. A czinkotaiak erre azonnal lovas futárt küldtek Kispesstre, hogy az ott időzőknek adja tudtul a gyűlés határozatát.

Este a postások már elhagyták táborozási helyeiket és nagy tömegekben jöttek be a fővárosba, meglepedést keltve határozatukkal a nagy közönségben, az igazgatóságban és örömtől családjaikban.

IDŐJÓSLAS.

A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Junius 11. —

Változó felhőzet. — Enyhe. — Helyenként csapadék. — Zivatarok.

HIREK.

Junius 11. Kedd. Róm. kath. naptár: Barnabás. — Protestáns naptár: Barnabás. — Görög-keleti naptár (június 30.): Izsák szerz. — A nap két 4 óra 5 perczkor, — nyugszik 7 óra 54 perczkor.

Szabadságharosi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Kölosey-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgáriskola, földszint.

— Aradváros központi választmánya tegnap délután Salacz Gyula kir. tanácsos polgármester elnöke alatt ülést tartott, a melyen a jövő évi képviselő választók névjegyzékét vizsgálták át.

— A csütörtöki ünnep, Urnapja egyike a katolikus világ legnagyobb ünnepeinek, s ezt az aradi hívek is nagy fejnnyel készülnek megünnepelni. A Darányi-, Tedeschi-, Domány-féle házak és a takarékpénztár házának kapuja alatt oltárt állítanak fel. — Az ünnepi körmenet délelőtt 10 órakor lesz.

— Az állandó, vegyes felülvizsgáló bizottság tegnap délelőtt gyűlt össze a vármegye házában Spiegelfeld József báró vezérőrnagy katonai és Fábrián László főispán polgári elnökök vezetésével. A katonai vizsgálaton előállítottak 19 védkötelest. Ezekből 7-et besoroztak a hadseregbe, egyet pedig a pórtartalékba. Megvizsgálták még három tényleges hadkötelest, kiket elbocsátottak végleg a szolgálatból.

— Telefonösszeköttetés Arad Budapesttel. Csabai levelezőnk írja: A mi törvényhatósági távbeszélőnk rövid idő múlva összeköttetést nyer az országos telefonállomásokkal és — már szeptemberben a mostani főhuzalokat felcserélik bronz-huzalokkal, hogy Arad és Budapesttel lehessünk összeköttetésben. Rövid idő alatt a telefon igen népszerű intézménynek bizonyult. Már a jövő hó elejétől új negyven előfizetője lesz a telefonnak, a kik most jelentkeztek és a kiknél az összeköttetéseket a jövő hó elején eszközlik. A telefon előfizetői között Csabáról újabban tizenhároman, Orosházáról tizennégyen jelentkeztek, a többiek pedig a vármegye más-más helyeiről.

— Az adókvető bizottság f. é. június hó 12-én még eddig meg nem adózott szemétkihordó, szénaszállító, sertéskereskedő, szijgyártó, szikvizgyáros, színigazgató, teherszállító, temetkezési vállalat, termények behozatali vállalat, terménykereskedő, tojás, tollkereskedő, ügynök, ügyvéd, üveges, vas-, vegyeskereskedő, vendéglős és zsidóbarátok III. oszt. ker. adóját a városház emeleti kistermében délelőtti órákban fogja tárgyalni.

— Egy aradi leányról. A Bud. Hirlap írja: A zeneakadémián vasárnap délelőtt folytatták vegyes műsorú matinéval a vizsgálati hangversenyek sorrendjét. Enekes növendéket három hallottunk, valamennyi Passy-Cornet Adél osztályából való. Egészséges, romlatlan hangok tiszta intonációval és néha még iskolaias, de egészben korrekt előadással, a mi azt bizonyítja, hogy Passy-né módszere mégis csak jobb a hirnevénél. Legtehetségesebbnek Csik Irén kisasszony látszott; haladása legutóbbi föllépése óta is szembetűnő s az opera méltán remélheti, hogy idővel figyelemreméltó kóriaturénekesnő nevel beúne.

— Törzene a várban. Az aradi 33-ik gyalogezred zenekara ezentúl minden szerdán délután fél hat órakor a templom előtti díszterén ténzt ad, amelyre felhívják a közönség figyelmét.

— Az ellopott Janku-kép. Az aradi szabadságharosi múzeumból, mint irtuk, ellopták Janku lázadó arcképét. A nagy fáradsággal összegyűjtött arcképek között az egyik szobában egy

csoporthoz voltak az oláh felkelő vezérek arcképei. Egy fővárosi látogató a minap a kalauzkönyv alapján kereste Janku arcképét, de a legnagyobb buzgósa mellett sem találta. Kérdezősködésére azután megtudta, hogy a képet pünkösöd előtt fényes nappal lopták el olyan ügyesen, hogy a múzeumi őr csak másnap vette észre a hiányt a poroláskor. Az elveszett olajfestménynek nagy a műértéke, mert Jankut 1852-ből ábrázolja, amikor szájában egy bodzafa-furulyával mint csöndes őrütt mindenkitől elhagyatva Körösbányán éidegelt. Így akart a király elé járulni, aki akkor körutat tett, de nem bocsátották elébe. A múzeum vezetősége addig, amíg a másolat elkészül, széjjel rakatta a többi fölkelő oláh vezér arcképeit, amelyekre most kettős figyelemmel vigyáznak az őrök, nehogy azokat is ellopják az oláh agitátorok bérenczei, mert erős a vélemény, hogy Janku arcképét is azok tüntették el.

— A kórház-kérdés ügyében. Illetékes helyről kapjuk az értesítést, hogy a járványkórház kérdésében a városi hatóság és a megyei közkórház igazgatósága közt felmerült konverziákra vonatkozó azon hír, mely szerint a miniszterium abból az okból, hogy egy himlőbeteget a megyei kórházban fel nem vettek, vizsgálatot indított volna: tévedésen alapszik, mert a miniszter tényleg csak felvilágosítást kért a kórház igazgatóságától s ezt meg is kapta abban az irányban, hogy a felvételt azért kellett megtagadni, mivel a megyei közkórházban tényleg már nem volt több hely himlőbetegek számára.

— Kéjvonat a menyházai fűrdőbe. 1895. Junius hó 18-án Aradról Menyháza-fűrdőbe és vissza kéjvonat fog közlekedni. Indul: Aradról reggel 5 óra 30 perczkor. Visszatér: Menyházáról este 6 óra 30 perczkor. Erkezik Menyházára d. e. 9 óra 20 perczkor. Erkezik Aradra este 10 óra 22 perczkor. Menetár: Aradról oda és vissza. I. oszt. 3 frt. II. oszt. 2 frt, III. oszt. 1 frt 50 kr. Menetjegyek, menet csupán a kéjvonatra, jövet következő napon közlekedő bármely rendes személyvonatra is érvényesek. Jegyek előre váltandók Aradpályaudvaron az állomási képviselőség irodájában, vagy a hivatalos órák alatt az igazgatóságnál.

— A kamara gyűlése. Az aradi kereskedelmi és iparkamara ma délután 5 órakor teljes ülést tart, amelyre e helyen is felhívjuk a tagok figyelmét.

— Az aradi táblatársaság összes t. tagjai felkéretnek, hogy az ipartestület udvari helyiségében urnapjan, vagyis csütörtökön délután 4 órakor kezdődő barátságösszejövetelel megjelenni sziveskedjenek. Tisztelettel Mihálik József elnök.

— Hamis tanuk egylete. Nagy hal mágy aradmegyei községben termett meg ez a különös egyesület, mely aligha terjesztette alapszabályait jóváhagyás végett a belügyminiszter elé. A maga nemében bizonyára páratlanul álló egyesület ugyanis az örökségi pereknél fejtett ki eddig nem éppen áldásos működést. A czélja ugyanis az volt, hogy hagyatéki pörökethamis tanuvaliomással, melyet tagjai tettek, azok javára döntsön el, akik ezért hajlandók voltak jó pénzt fizetni. A derék egyesület a napokban befejezte működését. Egy család, amelynek pörét hamis tanuskodással döntötték el, jelentést tett ellenük a csendőrségnek. A csendőrség szigorú vizsálatot indított és sikerült neki a banda majdnem minden tagját letartoztatni. Hogy hány pörben működött ez a furcsa egyesület, azt a vizsálat fogja kideríteni.

— A meggondolatlanság vége. Az aradtemesvári vonalon végzett tisztítási munkálatokat Kovács Miklós ternovai kéményseprős, az elsőszámu órháznál kidobta az ablakon szerszámsit, a melyek közt egy vas golyó is volt. Tette ezt azért, hogy az álló

mástól az örözig ne kelljen a súlyos csomagot vinnie. A szerszámok azonban oly szerencsétlenül estek ki, hogy mellbe ütve Sajti János vasuti őrt, azon súlyos sérüléseket okoztak. — A szerencsétlen embert eszméletlenül vitték a lakására, hol sokáig fogja nyomni az ágyat.

— Mangra, a lázító fűzfapóta. Az Aradi Közlöny szombati számában kimerítően méltatta a morodai dákó-román tanító: Kosszin Péternek eléggé nem kártható dolgait. Erre vonatkozólag a hétfői újság a következőket írja Mangra Vazulról a hírhedt agitátorról:

„Bizonyosan vehető, hogy a mozgató erőt a morodai szegényteljes esetben is Mangra képviselte. Erre mutat az az körülmény, hogy a Kosszin Péter által tanított dal szövegét Mangra maga írta. De bizonyított tény az is, hogy Mangra folytonos érintkezésben volt Kosszin Péterrel. Ez a vak dühében és magyarellenes érzelmeinek nyilvánításában határt nem ismerő állás nélküli pópa a legvakmerőbb módon tüntet és agitál a magyar állameszme ellen és az önálló Dácia eszméje mellett, anélkül, hogy valakinek is eszébe jutna kérdőre vonni, vagy legáltalában működését figyelemmel kíséreni. Így történhetett meg, hogy a pünkösdi ünnepek előtt Mangra Vazula bukaresti román ligatöbbtagjával Radnára rándult és ott a közeli erdőségben titkos értekezletet tartottak, hogy milyen tárgyszorozattal, az képzelhető. Es erről a hatóság semmiféle tudomással nem bír.

Ha tényleg igaz a hétfői újság fenti közleménye, úgy nagyon ajánljuk Mangra Vazul a hatóság figyelmébe, ki számtalan alkalmából tüntetett magyar-ellenességével olyan sértő módon, mely beillik hazaárulásnak is.

— Aradi czég csődje. Az aradi kir. törvényszék kimondta a csődöt Mandlbaur E. és társa aradi rőfőskereskedő czég ellen. Tömeggyűlést hívott Fischer Miklós ügyvédét nevezte ki a törvényszék, helyettesül: dr. Prekupás Illést, csődeljárásról: Bonts Dóme kir. közjegyzőt, csődbiztosul: Bilkey Papp Mihály kir. törvényszéki bíró van megnevezve. A passívákat 10—15,000 forintra becsülik. — A csődöt a törvényszék Mandlbaurnak saját kérelmére mondta ki.

— A kirabolt harcros. A szeszűs üvegek közt Popeszkun Dóme mindenkor kitűnő harcrosnak bizonyult. Tegnap a Thököly-tér egyik csapadékében idogált, amíg tökéletesen be nem rugott. Ilyen állapotában kiállott a térre, s ami pénze csak volt, azt mind a szélnek szórta, rémesen ordítva:

— Van még a csordásnak!

Néhányan megszánták, s egy kapu alá vitték, hol kialakta mámorát. Mire kijózanodott, a saját jötevőit azzal vádolta, hogy őt kirabolták. Nyáry Béla megvizsgálta az ügyet s jó tanácsul azt mondta Popeszkunak, hogy máskor egy dezi snapsznál többet ne igyék.

— A leszakadt kapudisz. Barabás Béla dr. úrtól vettük az alábbi sorokat: Tisztelt Szerkesztő Ur! „Leszakadt kapudisz” czimvel olvastam becses lapjában egy kis újdonságot, amely épen három esztendővel késett meg. Midőn a szomszédház épült, annak terhe befolyással volt az én házamra s az okozott jelentéktelen repedéseket s az okozta, hogy a kapubejárás fölött s a kapu alatt egy kevés vakolat (malter) levált s leesett. De ez már három év óta így van és senkinek fel nem tűnt és senkinek bajt nem okozott. Az igaz, hogy a jelentéktelen s majdnem minden háznál előforduló vakolatrepedéseket az építő meg akarta javítani, de én kértem ezt elhagyasztani akkorra, a midőn a csatornázási és vízvezetési csövek elhelyezésével amugy is tetemes javításokra van szükség. „Leomló téglák” azonban nincsenek s nem is voltak, — a kit érdekel, az megnézheti, hogy ami vakolat levált, az az építés rovására nem tudható be, annálkevésbé a repedések. Kérem ennek szives tudomásul vételét, annál inkább, mert három év óta sem újabb repedés, sem vakolat

leválás nem történt. Arad, 1895. június 10-én. Kiváló tisztalettel dr. Barabás Béla.

— Radetzky sirját feltörték. Alsó-Ausztriában, Wetzdorfban az ugynevezett Heldenbergen nem rég ki akarták fosztani Radetzky és Wimpffen tábornokok sirját. A temetőörtetén érte a gonosztevőt, a ki hanyat-homlok futott a temetőből. Másnap megtalálták holttestét az erdőben. Ugy látszik, hogy futás közben halálos baleset érte.

— „A czél felé.” Ez a czime annak a legújabb román röpiratnak, melyet Cristea Miklós, a Vácrol nemrég hazakerült mártírt a román kérdéssel. Nincs e könyvben semmi új, csak a régi szövegek, hivatkozás az ősi római eredetre, a románok hosszú küzdelmeire stb. Hosszasan tárgyalja a memorándumos időkét s a végén azt a nem egészen új eszmét veti fel, hogy itt az ideje, hogy a Magyarországon élő összes nem magyar nemzetiségek egy testté tömörülve, közös memorándumot terjesszenek a korona elé, melyben elpanaszolják bajukat, leírják azokat a veszedelmeket, melyek a királyságot fenyegetik.

— Egy menyecske miatt. Halálos kimeneti verekedés volt a napokban Füzes-Gyarmath község határában egy szép menyecske miatt. A község két jó módú gazdája, Stróbli János és Béres Lajos szerettek egy szép fiatal menyecskét s mindegyik tüzesen udvarolt neki. A menyecskének mód, nélkül tetszett, hogy a két legderekabb gazda törte magát utána, hajlott ide, hajlott oda, de határozott választ egyiknek sem adott. A két férfi látta, hogy egyiküknek pusztulni kell, ha a másik győzelemhez akar jutni. Hogy ki legyen a menyecske, az tegnap dönt el. A két gazda ugyanis a község határában dolgozott. Munka közben valahogy közel jutottak egymáshoz és készen volt a verekedés. Stróbli egy lécczel egy föbe csapta Bérest, hogy az ajultan rogyott össze és néhány perc múlva meghalt. A gyilkost a csendőrök letartóztatták.

— Az eladott főnyeremény. Bécsben nemrég agyonlőtte magát egy nagyiparos, a ki a kereskedői körökben a legnagyobb kedveltségnek örvendett. Ismerősei előtt rejtély volt, hogy miért lett öngyilkossá. Jómódú volt, fizete virágzott, szívóságaért általánosan becsülték, hűséges férj volt, aki csak családjában kereste boldogságát. Emellett a legjobb egészséggel örvendett, egy szóval semmi ok sem volt az öngyilkosságra. E mellett mindig visszavonultan élt s a nyarat rendszeren Bécs melletti villájában töltötte. Utólagosan azonban kiderült, hogy a sokak által irigyelt ember miért emelt fegyvert magára. Több év óta ugyanis egyre szaporodtak kinlevő könyvkövetelései s mind gyakrabban jutott pénzzavarokba. Persze csak pillanatnyi zavarok voltak, melyekből gazdag nővére ismételt és szívesen kisegítette. De az üzletek ezen állása mégis nagyon nyomasztólag hatott rá. Nemrég nővére több sorsjegyet adott át neki, hogy nézze meg, vajjon nem esett-e azokra valami nyeremény s minthogy látta, hogy egyik se nyert, eladta azokat. — Nemsokára aztán az történt, hogy az eladott sorsjegyek egyikére, egy 1864-es sorsjegyre 150,000 frtos főnyeremény esett? Ezt annyira szívére vette, hogy öngyilkossá lett.

— Katonák a cirkusban. Eredeti gondolat mindenestre a hadfiakat a cirkusba vinni, hogy az athléta termetű artisták erejében, ügyességében gyönyörködjenek, s maguk is kedvet kapjanak a tornászásra, testi erejük fejlesztésére. Tegnap délután 5 órakor szorongásig megtelt a cirkus hadfiakkal, kik egy napi lönungért 6 krajczárért részvéltek e különös élvezetben. A katonák őrmestereik vezetésével nézték végig az előadást, melyet az ő számukra rendeztek.

Mulató nimródok.

— Saját tudósítónktól.

Világos, június 10.

Tekintetes szerkesztő ur!

A világosi vadásztársaság folyó hó 9-én tartotta a Galsa melletti Zsimbolyán galamb- és gömbblövészeti versenyt; ami után táncmulatság következett.

Huszonhárom puskás vett részt a versenyen.

Versenybírák voltak: Vásárhelyi Béla, Kugler István és Dániel Endre, Herman F. Gyula mint jegyző.

I. Galambblövészet. Ot egyes galambra lőtt minden puskás, nyereménytárgyak: Első díj egy pinze tok két személyre, második díj játék doboz, harmadik díj villanyos szivar-gyújtó.

Az első díjat nyerte Andrányi Károly (Arad) 8 lövésre 5 galambbal; a másodikat Bohus István 9 lövésre 5 galambbal, a harmadikat Boros Beni 5 lövésre 4 galambbal.

II. Gömb lövészet. Hat egyes gömbre. Az első díjat (egy toilette táská) nyerte Bohus Lajos 6 lövésre egyedül lövén le a 6 gömböt, a második (egy szivarka doboz) 6 lövésre 5 gömbbel Fábán Lajos (Arad), a harmadikat 6 lövésre szintén 5 gömbbel (egy ezüst gyufatartó) Andrányi Károly (Arad) vitte el.

III. Hölgyek díja. Igen csinos és értékes ezüst doboz, kettős galambra. Lelőtték a dupla galambot heten. Bohus Lajos, Návay Sándor, Keresztes István, Bohus István, Mihályi Agoston, Keresztes Lajos és Boros Beni. Az újabb mérközésnél azonban csak Keresztes Lajos (Barakony) tette le s vitte el a kitűzött díjat.

IV. Tiszteletdíj Bohus Lászlótól, 4 egyes cserép galambra jutalma egy szél pnska. Boros Beni (Arad) egyedül lőtte csak le a 4 cserép galambot 4 lövésre s vitte el a díjat.

V. Tiszteletdíj Bohus Istvántól (ezüsttel montirozott pálinkás szerviz) 3 pár dupla gömbre. A három pár dupla gömböt 2 puskás Krausz Jakab és Valerián József lőtték le. Erős küzdelem fejlődött ki a két jó lövő között, négyszer is mérköztek s nem lehetett eldönteni kié lesz a díj, Krausz hibás lövést tevén Valerián József (Világos) lett a győztes.

VI. Vigasz verseny; oly puskások lőttek kik nem nyertek. Jutalom egy fegyvertok, három egyes galambra. Návay Sándor és Krausz Jakab lőtték a három lövésre a három galambot, holt verseny lévén az újabb mérközésnél Krausz Jakab (Világos) győzött.

VII. Tétversenynél nyertek: Andrányi Károly (Arad) Valerián József és Bohus Lajos (Világos).

Este fényes zártkörű táncvigalomra gyűltek össze a vadász társak a „Mátyás király”-hoz ozimzett szállóban, hogy a hölgyek is részt vegyenek a szépen sikerült multság méltó befejezésében.

Az első négyest 14 pár táncolta. Jelen voltak.

A szónokok: Bárcsai Oszkárné (Budapest), Bohus Istvánné, Bohus Lajosné, Csukay Gyuláné (Világos), Kugler Istvánné (Arad), Mihajlovits Béláné (Világos) Solymosi Lajosné (Apatelek) Martin Renéné, Török Arpadné, Zehe Jánosné (Világos).

Leányok: Bárcsai Nina (Budapest), Bohus Margit (Világos), Fonyó Sárika (Gyöng), Kugler Ilona (Arad), Klamarik Brunna és Hella (Budapest), Schmidt Kornélia (Arvavár-alja) Sanka Irma, Szent-Iványi Anna (Csermő) és Vásárhelyi Juliska (Arad).

A talp alá való Bada Pistá jóhírű zenekara húzta, Ledermann vendéglős iletes étel és jó itairól gondoskodott. A szépen sikerült multság a reggel vetett végett.

Egy tébolyda titkaiból.

A német közvéleményt már hetek óta igaztatlanságban tartja az a vizsgálat, amelyet a kormány a Szt. Elek-rend által fontartott mariabergi tébolyda vezetősége ellen elrendelt és amely vizsgálat során szinte hihetetlenül botrányos dolgok kerültek napvilágra. Szinte a középkor legsötétebb évtizedeibe véli magát visszahelyezve az ember, ha olvassa azon hallatlan visszaéléseket és büntetéseket, amelyek ebben az intézetben papi személyek által, a gondosításukra és ápolásukra bizott gyámoltalan betegeken elkövettek.

Az aacheni törvényszék által vezetett büntetővizsgálat a többi közt a következő eseteket derítette ki: Paschalis testvérrel, hogy „segítse etetni” az egyik, Boschelt nevű beteget. Ő engedelmességet a felszólításnak, Ireneus utasítása szerint etette a beteget és pedig oly sikerrel, hogy az még aznap délután meghalt. Egy másik beteg, Junior József azt valja, hogy Henrik testvér az ő szeme előtt kulcsával egy föbe kollintott egy beteget, hogy az menten összeesett, ugyanakkor Cechiel test-

r többször egymásután ütött pofon egy másik beteget, akinek Gregor és Henrik testvér azonföül egy vödör jéghideg vizet is szidott a fejére.

Egy Schwalbach nevű beteg a bíróság előtt fölmutatta azokat a fogakat, amelyeket az ápoló testvér egy alkalommal valósággal kirugott a szájából.

A betegek egytől-egyik hevesen panaszkodtak az élelmezés tekintetében is. A déli ebéd nem állt egyébből, mint egy kevés árpalevesből, egy darabka marhamájból, avagy fél heringből. Néha órahosszáig is szomjaztatták minden ok nélkül a betegeket.

A legérdekesebb a Forbes plébános esete, akit mint állítólagos alkoholikust Mariabergbe vittek, holott egészséges volt és normális szellemi működéssel bírt. Pedig a testvérek irtózatossá mondon kinosták, és gyakran éhezettették minden ok nélkül. Utóbb most azzal védekeznek, hogy Forbes „erkölcsi téboly“-ban szenved, de ezen állítás is megczáfoltatott, a kihallgatott orvosi szakértők és egyetemi tanárok véleménye által.

A német közvélemény élénk érdeklődéssel várja a bűnvizsgálatnak további eredményeit és már most is erőlyesen sürgeti valamennyi bűnösnek szigorú példás megbüntetését.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) Az aradi kereskedő ifjak közművelődési köre f. évi június hó 11-én, ma este 9 órakor saját egyleti helyiségében (Pölzl kávéház I-em. termében) rendes választmányi gyűlést tart, melyre t. oz. tisztviselő urat tisztelettel meghívja, Arad, 1895. május hó 10-én. Az elnökség.

(*) Az önkéntes tűzoltó kar ülést tartott vasárnap délelőtt M. U. L. Lajos dr. főparancsnok elnöklété mellett. Az ülés főtárgyát a legutóbbi közgyűlés határozatai ellen benyújtott felbontások képezték, melyek a tanács-tól immár visszakerültek. Schrod Lajos és társai fellebezését a tanács nem fogadta el míg Páner Viktor és társainak a megejtett karpáncsnoki választás ellen benyújtott felbontására a tanács a közgyűlés határozatát csak úgy hagyta jóvá, ha az újabb miniszteri rendelet értelmében a megválasztott karpáncsnokok a tisztvizsgát letenni hajlandók. Schwelengruber Gyula és Szida Miklós megválasztott parancsnokok e rendeletnek három hó leforgása alatt eleget ígérték tenni.

(*) Munkás gyűlést tartottak vasárnap délelőtt Aradon. A megjelentek elnökül Schrod Lajost választották. A gyűlés tárgya: a munkások helyzete. Dallava szóialt fel a munkások helyzetére vonatkozólag, bővebben ismerteti a munkás osztály sanyaru helyzetét és ennek okául a mai társadalmi rendszert, gép-technikát és a gyári ipart okozta. Ezután Schrod Lajos a munkások politikai helyzetét ismertette s szomorú jelenségnek constatalja, hogy a többi más egyletekkel szemben semmi jogot nem gyakorol, a munkás osztály folytonos üldözésnek van kitéve, ennek megakadályozására az összetartás és szakegyletek létesítését ajánlja. Horváth János szintén az összetartást és tömörülést mellett érvelt, mert így talán sikertől kivívniok a miért, oly régen küzdenek, hivatkozik a budapesti postásokra. Majd hosszabb beszédben fejtegette az általános választási jogot, arra utalva, hogy a vagyonosoknak vannak politikai jogai és a szegényeknek nincsen, holott a születéskor az ember egyformán jön a világra. Schrod Lajos statisztikai adatokkal igyekszik bizonyítani, hogy a külföldi munkások sokkal előrehaladottabb állapotban vannak, mint nálunk, utal arra, hogy Belgiumban szociáldemokrata képviselők vannak, kik a munkás osztály érdekeit képviselik, kéri a munkásokat, hogy igyekezzenek politikai joguk gyakorlására több tevékenységet kifejteni. Az ülés legnagyobb rendben véget ért.

MULATSÁGOK.

(=) Az akademiák bálja. Valósággal bál-számba megy az az intelligens mulatság, amelyet az aradi kereskedelmi akadémia ifjusága minden esztendőben rendezni szokott a városi-

getben. Az idén az ifjuság a mulatságot folyó hó 28-án tartja meg. A meghívókat ma küldik szét.

(=) Kereskedők bálja. Az aradi kereskedő ifjak köre, melynek, különösen az utóbbi időben, felbuzdult agilitásgeről több alkalommal győzöttünk meg, a jövő hó elején nyári bál-t rendez. Eltekintve a kereskedő ifjak köre által rendezett vigalmak szép multjától, az idei különös jó auspiciumok mellett indul a megvalósulás felé. A kör beléletében az idén oly erős regenerációk és újítások történtek, melyek a bál erkölcsi sikerére lényegesen fognak befolyani. A vigalmi bizottság, melynek élén Létán János aradi fiatal kereskedő áll, legutóbb megtartott ülésén úgy határozott, hogy ez idei mulatságát július hó 6-án fogja rendezni a városi liget nagy termében. — A vigalmi bizottság ezutáni tevékenységéről folyton fogunk referátát hozni.

(=) Jókendvűek junialisa. A minden mulatózó között legvigabbnak tartják magukat a jókendvűek, akik asztaltársaságot tartanak fenn. A junialisukat vasárnap tartották meg a családi erdőben, kitűnő hangulatban, jeles sikerrel.

A jelenvolt hölgyek névsora ez:

Leányok Szász Rozika, Fehér Borcsa, Deák Ilonka, Went Ilonka, Fischer növ., Tóth Erzsike, Schriffert növ., Hajdu Mariska, Szalkay Emma, Fridman Gizella, Finszter Boriska, Szalay Etel, Dohnál Mariska, Somogyi Juliska, Tenczlinger Giza, Jäger Róza, Rác Emma, Györi Margit, Martinovits Gizella, Werer Ilon, Went Emma, Robotka Emilia, Bihacsi növ., stb.

Asszonyok: Denhoff Jánosné, Szász Dénesné, Somogyi Sándorné, Hajduné, Fehér Jánosné, öz. Deákné, öz. Fridmanné, Tenczlingerné, Szalay Jánosné, Schriffert Józsefné, Wentné, Weinberger Ferenczné, Martinovitsné, Bihacsiné, stb.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVESZET.

* A Szalay-Baróti „Magyar nemzet története“ című nagy történelmi művének első kötetéből most jelent meg a 15-ik füzet. Ezt a füzetet két csinos kiviteli műmelléklet és 15 a szöveg közé nyomott illusztráció díszíti. A műmellékletek egyike: „II. Endre kiadja az aranybullát“, a másik a „Tatárjárás után“ címet viseli, mindkét kép Geiger S. P. rajza. A szöveg közé nyomott illusztrációk a következők: IV. László király ezüst pénze. Kezdő „L“ betű IV. László 1274-iki okleveléről. III. Endre király pecsétje. Habsburgi Rudolf szobra, IV. Miklós pápa (XIII. századi szobormű). Martell Károly (XVI. századi festmény után). III. Endre Király, Agnes királyné, Nassai Adolf király pecsétje, III. Endre király ezüst pénze. VIII. Bonifác szobra, Magyar szentek képei Agnes királyné dyptichonján, Agnes királyné oltárkendője, Izmaelita. A szövegben az Arpád házból való királyok kora van tárgyalva nevezetesen: V. István — IV. vagy Kun László — III. Endre, köz és műveltségi állapotok az Arpádok korában. Jó lélekkel ajánljuk mindenkinek ezen jeles mű megszerzését, a mely 80 kros füzetekben jelenik meg és kapható Lampel R. fele csász. és kir. udv. könyvkereskedésben. Budapest Andrassy-ut 21. Az egész mű 60—62 füzetben lesz teljes. Előfizethetni 6 füzetre 1 frt 80 kr. 12 füzetre 3 frt 60 krral ugyanott, a kötetes kiadásra 1 frtos havi részletre is elő fizethető.

* Az 1848—49-iki magyar szabadságharc története című nagy illusztrált munkából most jelent meg a 37-ik füzet melyben Gracza György a székely tábor fölözslását s Kolozsvár elesét mondja el a szokott élánséggel. Ebben a füzetben ér véget a II-ik kötet, s egyuttal elkezdődik a III-ik kötet. A füzet egykoru képei a következők: A honvédség fegyvereiből. Gábor Aron elsőt felszerelt első ágyuját. Turóczy Mózes Gábor Aron ágyuöntőjének gyárvezetője 1893-iki arcképe. A szászvárosi csata 1849. febr. 7-én (Egykoru kép.) Kufstein vára 1850-ben. Erdőssy Rafael, Bem tábori lelkésze. Az oroszok által felgyújtott Losoncz városa a leégés után. — (Egykoru kép.) Vasasnémet-tisztnek a kardja. III. Tépésosináló magyar nők.

* Nemzeti jubileum. Valósággal nemzeti jubileum az, a melyet az Emkeült e héten Székely Udvarhelyen. A jubileum nagy jelentőségét egy lap se méltányolta úgy, mint az Országvilág: ünepi cikkekben emlékszik meg az Emkéről, s nem kevésbbé mint huszont pompás képet hoz a szép jubileumról. Ezenkívül is több értékes kép tartkítja hasábjait: cikkekben, jó

nevű írók becses dolgozataiban pedig szintegy duskodik ez a száma is, mint a többiek. Írtak bele többek közt V. aradi Antal, Adorján Sándor, Illy és Bálint, Beethy Zsigmond, Krudy Gyula, Róna Béla, Vértess József, Téglás Gábor stb. Valóban csak ajánlásra méltó ez a pompás hetilap, melynek előfizetési ára is csekély: negyedévre 2 frt. Mutatványzámot ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest, V. Hold u. 7. sz.)

TÁVIRATOK.

Változás a delegátusok között.

Budapest, június 10. (Saj. tud. táv.) A „Bud Tud.“ jelenti: Bethlen Ödön gróf magyar delegátus helyébe Thorockóy Miklós gróf felhivatott Bécsbe. A „Magyarország“ azon hire, hogy két póttag hivatott volna fel, téves.

A szerbek és a sertésvesz.

Budapest, június 10. (Saj. tud. táv.) Szerbiában a kereskedők között nagy a zúgolódás, hogy a sertéseket nem hozhatják be Magyarországra. A szerb kormány erőlyes közbelépését sürgetik.

A királyné utazása.

Bécs, június 10. (Saj. tud. távirata.) A királyné ma reggel Münchenbe utazott. Ő Felsege a pályaudvarig kísérte a királynét.

Bánffy Bécsben.

Bécs, június 10. (Saj. tud. táv.) Bánffy Dezső b. miniszterelnök ma reggel Budapestről ideérkezett.

Titkos tanácsosok esküje.

Bécs, június 10. (Saj. tud. táv.) Kohndr. herczeg érsek, Eszterházy Mór gr., Cziráky gróf osztályfőnök és Orsini-Rosenberg gr. a titkos tanácsosi esküt ma tették le ő felsége kezébe.

Főpapok utazása.

Bécs, június 10. (Saj. tud. táv.) Agliardi nunczius ma délelőtt fürdőzésre Karlsbadba utazott. — Kohndr. érsek tegnap Olmützből ideérkezett.

Az olasz bor vámkedvezménye.

Bécs, június 10. (Saj. tud. táv.) A hivatalos lapban közzétett azon miniszteri rendelet, mely Olaszország egyes borvidékének hordókban való vámkedvezményes borszállításra vonatkozik, a képviselőházban heves támadásnak lesz kitéve. Tegnap e tekintetben Tirol bortermelő vidékeinek képviselői értekezletet is tartottak, mely értekezletet ma fogják folytatni.

Elkobzott ujság.

Bécs, június 10. (Saj. tud. táv.) Az „Arbeiterzeitung“ utolsóelötti számát egy munkásokhoz intézett izgató cikk miatt konfiskálták. A detektivek már éjfél tájt ellepték azon nyomda környékét melyben az ujságot nyomtatták úgy, hogy egyetlenegy példány sem kerülhetett ki és a példányok munkások közt szétszthatók nem is voltak.

Kötél helyett fegyház.

Bécs, június 10. (Saj. tud. táv.) A halálra ítélt Eichlingernek a király megkegyelmezett és életfogytig tartó fegyházat kapott.

Az osztrák-magyar bank forgalma.

Bécs, június 10. (Saj. tud. távirata.)
Az osztrák-magyar bank állása június 7-ikén: bankjegyforgalom 501.693,000 forint (+2.391,000 frt), érczérték 333.841 ezer frt (-553 ezer frt), tárcza 150.281 ezer frt (+6.623 ezer frt), lombardüzlet 28,779 ezer frt (+770 ezer frt) adómentes bankjegytartalék 42.773 ezer frt, (-3 millió 129 ezer frt.)

Földrengés.

Trieszt, június 10. (Saj. tud. táv.) Ma hajnalban 2 óra 50 perczkor itt gyenge földrengést észleltek.

Gradiska, június 10. (Saj. tud. táv.) Ma hajnalban 2 óra 45 perczkor itt meglehetősen erős, egy másodpercig tartó földrengést észleltek.

Czáfolat.

Brünn, június 10. (Saj. tud. táv.) Azon hir, hogy báró Chlumetzky, a képviselőház elnöke Windischgrätz hercegnek utódjaként van kiszemelve, teljesen alaptalan és eredete antiszemitikus forrásokra vezethető vissza. Báró Chlumetzky maga jelentette ki morvaországi elvaratai előtt, hogy ő legkevésbé se járult ezen hir terjesztéséhez és hogy ő semmi olyast sem tett, mi ezen hir terjesztésére okot szolgáltatott volna, sőt magatartásával, úgy miként eddig, ezentul is lehető legjobbiallásban fogja Windischgrätz herceget nehéz feladatában támogatni s a liberális pártra minden befolyását úgy fogja érvényesíteni, hogy a fenálló koalíciót megszilárdítsa.

Albán rablók zsákmánya.

Saloniki, június 10. (Saj. tud. táv.) Albániában a rablók két gazdag görögöt elfogtak s érték négyszázezer frank váltságdíjat kérnek.

Ferrari állapota.

Rimini, június 10. (Saját tud. táv.) Ferrari képviselő, aki ellen merényletet követtek el, még mindig nagyon válságos állapotban van. Tegnap este némileg javult.

Rimini, június 10. (Saj. tud. táv.) Ferrari képviselő ma reggel meghalt.

Polgárháboru Kinában.

Sanghai, június 10. (Saj. tud. táv.) Kinát polgárháboru dulja. Az egész kanton tartománya fellázadt s a hatóságok képtelenek a rendet fentartani.

KÖZGAZDASÁG.**Budapesti áru és értéktőzsdé.**

— Gyenes és Balog országjelentése. —

Budapest, június 10.

Gabonaüzlet: Buzát ma jól kiálták, a vételkedv szintén jó volt, s az irányzat megszilárdult. Elkelt 35000 mm. 2 és fél krrel magasabb áron.

	mmassa	kg	frt
Tiszavidéki	1100	83.	7.72 ^{1/2}
"	200	82.	7.70
"	100	81.	7.65
"	100	81.	7.65
Pestvidéki	100	80.	7.65
"	350	80.	7.65
"	400	80.	7.55
"	100	79.	7.55
Székesfehérvári	1600	80.	7.60
"	800	78.	7.60
"	850	78.	7.45
Bácskai	500	81.	7.70
"	450	79.	7.60
"	300	78.	7.52 ^{1/2}
Bajai	2100	80.	7.62 ^{1/2}
Makói	2100	80.	7.75

Tolnai	1500	79.	7.27 ^{1/2}
Bánáti	12000	80.	7.67 ^{1/2}
"	2600	80.	7.60
"	1100	80.	7.60
Zab	100		6.95
"	100		6.90
"	100		6.87 ^{1/2}
"	200		6.80
"	100		6.72 ^{1/2}

Határidőfizlet: Amerikából tegnap tetemesen szilárdabb árfolyamokat jelentettek, mire nálunk is szilárdan indult ma az üzlet búzában és tengeriben, de tekintettel a gyenge üzletmenetre zárhatig pár krrel el-lanyhultak.

Zárul 12 órakor:

Őszi buza	7.44—7.45
Buza május—júniusra	7.40—7.42
Őszi rozs	6.40—6.41
Tengeri május—júniusra	6.38—6.40
Tengeri július—augusztusra	6.39—6.41
Őszi zab	6.04—6.06
Repoze	10.75—10.85

Külföldi: New-York: búzára 1/2—1^{1/4}, tengerire 2/3—2^{1/4} szilárdabb. Chicago: búzára 1^{1/2}, tengerire 1/2 szilárdabb. Páris csendes, London és Liwerpóol szilárd.

Értéktesde: A tegnapi szilárd magánforgalom után ma is szilárdan indult az üzlet ugy nemzetközi mint helyi papirokbán. Később a gyengébb vásárlási kedv következtében némileg elgyengültek.

Zárul 12 órakor:

Osztrák hitelrészvény	409.40
Magyar hitelrészvény	496.—
Osztrák államvasút	443.—
Rima-Murányi	291.25
Lombard	113.—

Szeszűzlet.

— Június 10. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 53.—, kicsinyben 58.50 hordó nélkül per 100 liter 2/3 beleértv. 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsdé.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, június 10. d. a. 5 óra.

	Irányzat	100 kg. ár	frttól	frtíig
Buza bántási uj		7.35	7.60	
Buza tiszavidéki		7.40	7.65	
Buza pestvidéki		7.35	7.60	
Buza fejezmegyei		7.35	7.60	
Buza bácskai		7.45	7.70	
Rozs uj, I-ső rendű		6.20	6.25	
Rozs uj, II-od rendű		6.10	6.20	
Arpa takarmány		6.—	6.20	
Arpa égetni való		6.30	6.60	
Arpa sörfőzdei				
Zab		6.05	6.90	
Tengeri bántási		6.45	6.50	
Tengeri másnemű		6.40	6.45	
Káposzta-repoze bántási				
Köles		6.—	6.60	
Buza márcz.-apr.				
Buza szept.-okt.		7.44	7.45	
Buza máj.-jun.		7.40	7.41	
Rozs szept.-okt.		6.39	6.40	
Tengeri máj.-jun.		6.38	6.37	
Tengeri jul.-aug.		6.39	6.40	
Tengeri októberre				
Zab márcz.-apr.				
Zab szept.-okt.		6.04	6.05	
Káposzta-repoze aug.-szept. 1894.		10.80	10.90	

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1895. június 10.

Magyar aranyjárdék 4 ^{1/2}	123.25
Magyar koronajárdék 4 ^{1/2}	99.10
Magyar arany 4 ^{1/2} ‰	125.25
Magyar ezüst 4 ^{1/2} ‰	103.25
Magyar keleti vasút 1876.	124.25
Magyar földtehermentesítési kötvény	98.50
Magyar italmegváltási kötvény	101.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	98.75
Magyar nyereséjegy kölesön	158.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölesön	148.—
Osztrák papírajárdék	101.25
Osztrák járdék ezüst	101.25
Osztrák járdék arany	123.—
Koronajárdék	101.50
1860-iki államsorsjegyek	157.25
Osztrák-magyar bankrészvény	107.4.
Magyar hitelbank részvény	496.—
Osztrák hitelbank részvény	409.—
Osztrák-magyar államvasút	442.75
20 frankos arany (Napoleonkor)	9.61
Weitzer János gép- és waggongyár részvény	293.—
Német birodalmi márka	59.35
London	121.40
Páris	48.15

IDEGENEK NEVSORA.

— Június 10. —

Fehér Kereszt szálloda: Bonfiglietti J. kereskedő, Drezda. Klein Ede kereskedő, Oravicza. Klein Sándor földbirtokos, Budapest. Valmér József igazgató, Orosháza.

Felölös szerkesztő: Vass Géza.

NYILTTÉR.*

Az aradi ugy, mint a vidéki n. é.

hölgyek figyelmébe!

Az általam újonnan feltalált magy. kir. kereskedelmi miniszterileg engedélyezett „Európa” ozimű szabászati módszerrel bárki két óra alatt a női ruhaszabást egész tökéletesen megtanulhatja.

Mert olyan praktikus, és oly könnyen érthető magyarázatot adok bármiféle ruhaszabásról; kötelezem magamat még egy 12 éves lánykát is egy pár óra alatt szabásomra kitanítani, azt is megjegyzem, hogy előre nem kell fizetni, míg az illető nincs meggyőződve szabásom czélszerűségéről.

Tehát kérem a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy ne vonják ezen hirdetésemet kétségbe, mert az való, hogy két óra alatt lehet tőlem a női ruhaszabást alaposan és elfeledhetlenül elsajátítani.

Jöhetnek a t. hölgyek a tanterembe először meggyőződni szabásomról, anélkül, hogy költségbe kerülne a megtekintés.

A tanterem az aradi ipartestület nagytermében I. emeleten van. (balra.)

A tanítás naponta délután pont 2 órakor kezdődik és tart 4-ig, és fél 5 órától fél 7-ig a tanteremben.

A tanítási díj személynként 5 forint.

Háznál tanítani a nagyérdemű hölgyközönségnek a délelőtti órákban állók azives rendelkezésre. Egy tanítvány 8 forint, két tanítvány 10 forint.

A nagyérdemű hölgyközönségnek szives pártfogását kérve, vagyok

mély tisztelettel:

KOCH J. műszabász,

az „Európa” szabás feltalálója.

629

Csak rövid ideig.

Özv. Enders Mária műlovardája.

Ma kedden, június 11-én

nagy előadás.

Mint vendég.

Mint vendég.

BELLEFOI bárónő,

a hírneves iskola lovardája, az egyedüli ki férfi nyeregben lovagol. — Saját lovai: **Orie** és **Csárdás**.

JOE és MAX,

a két magyar eredeti excentrikus zenebohócz.

Legközelebb fellép a hírneves háromsoros nyújtó-tornászoknak

Lenée és Bolou,

a budapesti Somossy-orpheumból, a XIX. század legnagyobb művésze.

Szerdán, délután 5 órakor, nagy iskolai és családi előadás igen érdekes és változatos műsorral.

Iskolás gyermekek osztályonként megjelenve minden helyen 10 krajczárt fizetnek.

Egyenként:

Felnöttek:

1. hely 30 krajczár.	1. hely 50 krajczár.
2. hely 20 krajczár.	2. hely 30 krajczár.
3. hely 10 krajczár.	3. hely 20 krajczár.
Karzat 8 krajczár.	Karzat 10 krajczár.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

Özv. Enders Mária,
tulajdonosnő.

631

M. k. államvasutak Üzletvezetőség Debreczenben. 9667/1895. III. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Nyiregyháza állomásán 1895. évi szeptember hó 30-án a vasuti vendéglő bérlete lejár; ugyan azon időponttól számítandó három évi időtartamra ezen vendéglő bérletére ezenel zárt ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 50 kros bélyeggel és «Ajánlat a m. kir. államvasutak Nyiregyháza állomásán levő vendéglői üzlet bérletére» felirattal ellátott, nemkülönben a kellő okmányokkal felszerelt, borítékba zárt és

lepecsételt ajánlatok 1895. évi július hó 30-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége titkári hivatalához posta útján, térți vevénnyel nyújtandók be; ugyanazon időpontig bána tnpézn fejében pedig 200 az az kétszáz o. é. forint készpénzben küldendő be, függetlenül az ajánlattól a debreczeni üzletvezetőség gyűjtőpénztárába posta útján jelen pályázati hirdetmény számára való hivatkozással.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és keresk. osztályában Hungária kávéház épület, II. em. 12. ajtó, a hivatalos órák tartama alatt (d. e. 8-12. és d. u.

2-4 óráig) megtekinthetők; miért is azon ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl bérkezendő ajánlatok fi-gyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége fentartja magának azon jogot, hogy a pályázók közül tekintet nélkül a felajánlott bérlétösszeg nagysá-gára szabadon választhasson.

Debreczen, 1895. április 3.

Az üzletvezetőség.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Érvényes 1895. évi április hó 1-étől.

Budapest-Arad.

Table with columns: Station, indul, reggel, délut., este. Rows: BUDAPEST, Szolnok, Csaba, Kétegyháza, Lőkősháza, Kurtics, Sofronya, ARAD érkezik.

Arad-Budapest.

Table with columns: Station, indul, d. e., reggel, este. Rows: ARAD, Sofronya, Kurtics, Lőkősháza, Kétegyháza, Csaba, Szolnok, BUDAPEST érkezik.

Erdély felé.

Table with columns: Station, indul, d. n., reggel, d. u., este. Rows: ARAD, Glogovác, Gyorok, Paulis, Radna-Lippa, Konop, Berzova, Tótvárad, Soborsin, Piski, Gyulafehvár, Tóvis érkezik.

Erdély felől.

Table with columns: Station, indul, éjjel, este. Rows: Tóvis, Gyulafehvár, Piski, Soborsin, Tótvárad, Berzova, Konop, Radna-Lippa, Paulis, Gyorok, Glogovác, ARAD érkezik.

Arad-Csaba-Nagyvárad.

Table with columns: Station, indul, reggel, délut., este. Rows: ARAD, Sofronya, Kurtics, Lőkősháza, Kétegyháza, Kigyós, Csaba, NAGYVÁRAD érkezik.

Nagyvárad-Csaba-Arad.

Table with columns: Station, indul, délelőtt, délután, este. Rows: NAGYVÁRAD, Csaba, Kigyós, Kétegyháza, Lőkősháza, Kurtics, Sofronya, ARAD érkezik.

Arad-Temesvár.

Table with columns: Station, indul, reggel, d. e., délut., este. Rows: ARAD, Uj-Arad, Németség, Vinga, Orozifalva, Merözifalva, Szt.-András, TEMESVÁR érkezik.

Temesvár-Arad.

Table with columns: Station, indul, reggel, d. u., este. Rows: TEMESVÁR, Szt.-András, Merözifalva, Orozifalva, Vinga, Németség, Uj-Arad, ARAD érk.

Uj-Szt.-Anna-Kétegyháza.

Table with columns: Station, indul, d. e., este. Rows: UJ-SZT.-ANNA, Simánd, Kisjenő-Erdőhegy, Székudvar, Sikió, Ottlaka, Elek, KÉTEGYHÁZA érkezik.

Kétegyháza-Uj-Szt.-Anna.

Table with columns: Station, indul, reggel, d. u., este. Rows: KÉTEGYHÁZA, Elek, Ottlaka, Sikió, Székudvar, Kisjenő-Erdőhegy, Simánd, UJ-SZT.-ANNA érkezik.

Mezőhegyes-Kétegyháza.

Table with columns: Station, indul, d. e., este. Rows: MEZŐHEGYES, Kamarásmaj., Nesze, Kovácsháza, Bánhegyes, M.-Bodzás, Bánkut, KÉTEGYHÁZA érk.

Kétegyháza-Mezőhegyes.

Table with columns: Station, indul, reggel, délután, este. Rows: KÉTEGYHÁZA, Bánkut, Megyes-Bodzás, Bánhegyes, Kovácsháza, Nesze, Kamarás-major, MEZŐHEGYES érk.

Arad-Szeged.

Table with columns: Station, indul, reggel, d. e., d. u. Rows: ARAD, Szt.-Tamás, Pécska, Battonya, Tompa, Mezőhegyes, Csanád-Palota, Nagylak, Apátfalva, Makó, Kis-Zombor, SZEGED érkezik.

Szeged-Arad.

Table with columns: Station, indul, este, d. u., reggel. Rows: SZEGED, Kis-Zombor, Makó, Apátfalva, Nagylak, Csanád-Palota, Mezőhegyes, Tompa, Battonya, Pécska, Szt.-Tamás, ARAD érkezik.

Arad-Gurahonoz.

Table with columns: Station, indul, reggel, d. u., d. u. Rows: ARAD, Ötvönes, Zimánd-Ujfalu, Uj-Szt-Anna, Világos, Muszka-Magyarád, Pankota, Apatelek, Borosjenő, Bokszege-Beél, Borossebes-Buttyin, Almás-Alcsill, GURAHONCZ érkezik.

Gurahonoz-Arad.

Table with columns: Station, indul, reggel, d. u., reggel. Rows: GURAHONCZ, Almás-Alcsill, Borossebes-Buttyin., Bokszege-Beél, Borosjenő, Apatelek, Pankota, Muszka-Magyarád, Világos, Uj-Szt-Anna, Zimánd-Ujfalu, Ötvönes, ARAD érkezik.

Borosjenő-CsERMŐ.

Table with columns: Station, indul, délelőtt, este. Rows: Borosjenő, CsERMŐ érkezik.

CsERMŐ-Borosjenő.

Table with columns: Station, indul, reggel, délután, este. Rows: CsERMŐ, Borosjenő érkezik.

Borossebes-Menyháza.

Table with columns: Station, indul, d. e., d. n., érk. Rows: BOROSSEBES-BUTTYIN, Dálna, MENYHÁZA.

Tíz év óta a kereskedelemben. Tíz év óta a kereskedelemben.

Kozmetikus

VASELINE-KÉSZÍTMÉNYEK

Hell G. és társ. vaseline gyárából.

Troppauban és Bécsben

Fehér vaseline
elegáns felszerelt üvegszelencékben
disz. bádogszelencékben	Kitűnő szer a bőr ápolására, csodagyógyyszer alap kenőcsök, masszázs stb. számára.
Sárga természetes Vaseline
disz. bádogszelencékben	A bőr ápolására, égési sebek gyógyszerül is, massage-, kenőcsök stb. kitűnő.
Vaseline cold cream
eleg. üvegszelencékben	Felülmulja a közönséges coldcreame, cräme és bőrkenőcsöket. Nátánál különösen becses.
Salicyl-vaseline
eleg. üvegszelencékben	Kozmetikumul szolgál, csodagyógyyszer, ajakkenőcs, antiszeptikum.
Horgany-vaseline
eleg. üvegszelencékben	Mint csodagyógyyszer feldörzsölt bőrhelyek bőrkiütések stb. ellen
Vaseline hajnövesztő kenőcs.
elegáns felszerelt üvegszelencékben	Mint kitűnő hajnövesztő szer pikkelyképződés, a haj kibullása ellen a mint hajkozmetikum.
Bőr-vaseline
tubusokban	Az arc tisztáltsági a lovgálás és meneteles utáni kisebbesedés ellen.
Vaseline-hajolaj
sárga vagy fehér, finoman parfümálva	Legjobb hajkenőcs. A hajnak fényt és lágy-ságot kölcsönöz a pikkelyeket eltávolítja.
Vaseline-pikkelyolaj
elegáns üvegszelencékben	A pikkelyek alapos eltávolítására. Egyszer-smind hajolajnak is használható.
Dió-vaselineolaj
elegáns üvegszelencékben	Mint ártalmatlan és olcsó hajfestőszer, amely a hajnak egyuttal lágy-ságot és fényt ad.
Vaseline-szappan
1 drb. 30 kr.	Mint legfinomabb és kellemes pipereszappan mindennapi használatra.
Technikai vaseline
szelencékben 1/2, 1, 2 1/2 és 4 kilo legolcsóbban.	Mint bőrkenőcs, fegyverszir, patakenőcs stb. használható.

Az itt felsorolt, 10 év óta forgalomban levő Vaseline készítmények rendkívüli olcsósága, amely készítmények a gyógyszertárakban, drogueriákban és illatszerekkedésekben eredeti áron kaphatók, sokkal járultak hozzá, hogy a vaseline cikkek nálunk is azt a megérdemelt népszerűséget nyerte, amelyet Amerikában és Németországban már régóta élvez.

Kérjük kifejezetten a Hell G. és társ. üzög vaseline-készítményeit követelni.

Főraktár Arad és környéke részére:

VOJTEK és WEISZ

gyógyáru üzletében Aradon.

11664/1895

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a csász. és kir. külügyminiszter ur részéről nyert tudósítás szerint a szász kir. kormány intézkedett, hogy azon idegen országbeli munkások, kiknek hazájában himblóltási kényszer egyáltalán nincs, vagy csak tíz éven belül áll fenn, Szászországba érkezéskor védhimblóltásnak vettessenek alá. Kivételnek ezen elbánás alól azon munkások, kik kimutatni képesek, hogy eredménytelően oltva vannak, vagy hogy valódi himblót állottak ki.

Arad, 1895. évi június 5-én.

A városi tanács.

11840/1895.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a nagyméltóságú magy. kir. belügyminiszteriumnak 25963/1895 szám alatt kelt intézkedésével megengedtetett, hogy a Selmech- és Bélabánya szab. kir. bányavárosoknak tulajdonát képező Vihnye fürdő gyógyfürdőnek neveztessék.

Aradon, 1895. évi június 5-én.

A városi tanács.

2243/1895. sz. RADNAI járási fszbirótól.

Hirdetmény.

O-Paulis községben 431 birtokos által birlalt 737 hold ⁸⁹⁶/₁₆₀₀ -öl kiterjedésű szőlőterületen a hegyközség ügyeinek intézésére hivatott és az 1894. évi XII. t.-cz VIII. fejezetében megszabott hatáskörrel felruházott ó-paulisi hegyközség megalakító lévén az ó-paulisi szőlőbirtokos urak az idézett törvény végrehajtása tárgyában kiadott mult évi 48000 sz. földművelési miniszteri rendelet 62. §-ának b. pontja alapján az O-Paulis községben **f. évi július hó 6-án** a körjegyzői iroda helyiségeiben megtartandó

alakuló közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívattak.

Tájékoztatásul megjegyeztetvén, hogy

1. Az idézett törvény 69. §-a szerint 800 □-öl vagy ennél csekélyebb terület birtokosa egy szavazattal bir, az ennél nagyobb terület birtokosa pedig annyi szavazathoz tarthat igényt, a hányszor nyolczszáz □-öl területű szőlő birtoka van.

Az összes 431 hegyközségi birtokosok szavazatainak ¹/₄ részénél azonban több szavazatot saját nevében egy birtokos sem gyakorolhat.

2. A hegyközség alakuló gyűlésében a törvény végrehajtása tárgyában kiadott miniszteri rendelet g) pontja szerint a szavazást minden esetben az kezdi meg, ki nek a hegyközség kötelékbe vonható területen a legkisebb birtoka van.

3. Ugyancsak a fennebb hivatott miniszteri rendelet g) pontjának második bekezdése szerint a szavazás meghatalmazott által is gyakorolható.

Miről tekintve azt, hogy a többször érintett miniszteri rendelet 62. §-ának b) pontja második bekezdése szerint a tisztelt birtokos uraknak külön végzéseikkel való meghívásuk a több százakra menő kiadványozási nehézségek miatt alig esz-közölhető, ugyanők hírlapilag, továbbá meggyeszerzte közhírré teendő hirdetések utján értesítettnek.

M.-Radna, 1885. évi május hó 16-án.

Csukay Sándor

628

főszolgabíró.

7135/1895. sz.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszteriumnak f. évi 37302. sz. a. kelt körrendelete alapján felhívom az összes ipari vállalatok és gyárak tulajdonosait, hogy minden balesetet, a mely telepükön előforduló s mely egy vagy több munkás megsérülését vonta maga után, a rendőrkapitányi hivatalnak haladék nélkül, de legfeljebb 24 óra alatt jelentsék be.

A bejelentés elmulasztása mint kihágás az 1879. évi XL. t. cz. I és 16. §§-ai alapján 100 frtig terjedhető pénzbírsággal, behajthatatlanság esetén 10 napig terjedhető elzárással lesz büntetve.

Aradon, 1895. évi június hó 6-án.

Sarlot,

főkapitány.

„Aradi nyomda részvénytársaság” könyvnyomdája.

1452/1895.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a nagymélt. m. kir. földművelésügyi miniszterium 37554/95. számú rendeletével a kőbányai piaczon a sertések között fellépett betegségnek heveny fertőző természetére való tekintettel ezen betegségnek mielőbbi megszünttetése érdekében, sertéseknek a nevezett piacra való szállítását vagy hajtatását betiltotta.

Arad, 1895. május 29-én.

A városi tanács.

6215/18 sz.

Hirdetmény.

A bekövetkezett melegebb időszakra való tekintettel a közegészség és köztisztaság fenntartása érdekében, a tisztí főorvos véleménye alapján a következő alább irt óvrendszabályok teljesítését rendelem el.

1. Vendégfogadók, korcsmák és több lakót magában foglaló házak tulajdonosai, gondnokai, bérlői kötelesek a trágyát, szemetet és egyéb hulladékot az udvarokból mindennap, a kisebb házak tulajdonosai, gondnokai, bérlői pedig mindennap; a kisebb házak tulajdonosai, gondnokai, bérlői pedig minden harmadnap kihordatni, az udvart és ház elejét felsepertetni, a vízlevezető folyókákat kitakarítani és mész tejjellel fertőtleníteni.

2. Az utcára vagy a folyókákba szennyes vizet kiönteni, elhullott állatot, vagy bármilyen állati és egyéb hulladékot kidobni a legszigorubb büntetés terhe alatt tilos.

3. Minden háztulajdonos köteles árnyék-székét, ha az egy éve nem tisztított, sürgősen kitisztíttatni, az udvarán egy kádban vizet tartani, melyben 100 liter vízre 5 klgr. nyers carbolsav feloldott állapotban álljon, vagy pedig 1 rész oltatlan mészből, 4 rész vízre készített mésztej oldatot készíteni és ezen folyadékokból az árnyékszékbe, minden ülőhelyre 5-+5 litert számítva, harmadnaponként beönteni. Ezzel fertőtlenítenők a pissoirok, szeméttartó ládák, szemétködrök és az udvari folyókák is.

4. A lakosztályok tisztán tartandók, a szobák este és reggel jól szellőztetendők.

5. Szűk udvari házak kapui reggeli 5 órá-tól esti 10 óráig táva tartandók.

6. A kutak tisztán tartandók, fedéllel ellátandók, közelükben minden mosogatás öblögetés kerüendő, a mellettük netán lévő gödrös helyek tiszta földdel feltöltendők, a pocsolóák kiszáritandók, behomokolandók, szárnyas vagy egyéb állatok fűrésztői a kuttól távol létesítendők, nehogy a kut vize a szennyes víz le-szivárgása által ivásra alkalmatlanná váljék.

As orvosi hivatal által rossznak minősített kutak vizeinek használata mellőzendő s csupán jó visű kutak vize élvezendő. Ugy szintén kerü-lendő a Maros folyó vizének használata, a mennyiben azonban az el nem kerülhető, úgy az csak felforralt állapotban élvezendő.

7. A mérszárszék. valamint a piaczon áru- ló hentesek vágó tökéi, asztalai és a mérle-gek legtisztábban tartandók; megromlott húst, hamisított tejet vagy éretlen gyümölcsöt a pá-rolásra szánt félérett gyümölcs kivételével, üz-lethelyiségekben vagy piaczon elárutítani a legszigorubb büntetés terhe alatt tiltatik, élve- zetre nem alkalmas tápszeret elkoboztatnak és megsemmisítettnek.

8. Nem élő, de még fris halak árulása a további intézkedésig csak Déli 12 óráig enged- tetik még. Az el nem árusított halak pedig a már kiadott meghagyásban foglalt módon meg- száritandók.

9. Bérkocsik, fuvarosok és a közúti vaspálya álló helyei úgy a városban, mint a vasúti pályá- háznál naponta többször felseprendők és a kül- ön kiadott utasításhoz képest bő vízzel lelocso- landó s annak megtörténte után naponta három ízben mésztejvel vagy cresyl mésszel fertőtlení- tendő.

Mindazok, kik a jelen hirdetményben fog- lalt óvintézkedéseket nem fogantositják; kihá- gást követnek el és az 1876. évi XIV. t. cz. §-ában előirt pénzbírsággal fognak büntetettai.

Az előirt óvintézkedések foganatosításának pontos és szigorú ellenőrzésére az összes ren- dőri közegek utasítva lettek.

Aradon, 1895. május 10-én, a kapitányi hivatal mint I. foku egészségügyi hatóság.

Sarlot Domokos

főkapitány.